

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectului legii pentru modificarea și completarea Legii nr.228 din 23.12.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (art.1, 2, 3, ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 272 din 07 Iulie 2014)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului legii pentru modificarea și completarea Legii nr.228 din 23.12.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (art.1, 2, 3, ș.a.) prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001. Proiectul de lege vine să completeze o lege organică - Legea cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). În baza notei informative la proiectul de lege scopul acestuia este de a armoniza prevederile Legii cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară la prevederile Directivelor 98/22/CE, 2004/103/CE, 2000/29/CE și Regulamentul 1756/2004, în corespundere cu angajamentele preluate în cadrul Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător semnat dintre Republica Moldova și UE.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Nota informativă, deși face referire generală la Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, nu face referire expresă la angajamentele pe care și le-a asumat Republica Moldova pentru a-și ajusta cadrul legislativ în domeniul protecției plantelor și în domeniul fitosanitar. Nota informativă enumeră actele UE din care au fost preluate prevederi și transpuse în proiectul de lege de modificare și completare a Legii cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, precum și enumeră domenii care au fost luate în considerare atunci când a fost elaborat proiectul de lege și rezultatele așteptate. Nu se face referire la necesitățile normelor propuse în proiectul de lege și cerințele care au stat la baza elaborării lor, inclusiv din partea UE.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi si libertăți social-economice:

Dreptul la ocrotirea sănătății (art.36 din Constituția RM)

Dreptul la mediu înconjurător sănătos (art. 37 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței este asigurată suficient. Proiectul de lege a fost publicat pe site-ul Parlamentului la data de 7 iulie 2014.

7. Respectarea principiului participării nu este aplicabil.

8. Respectarea principiului responsabilizării nu este aplicabil.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ este conform Constituției. Normele propuse în proiectul de lege sunt preluate din Directivele 2000/29/CE, 98/22/CE, 2004/103/CE și Regulamentul 1756/2004. Acestea instituie norme care asigură dreptul la ocrotirea sănătății și la un mediu înconjurător sănătos prin norme de prevenire și asigură un mecanism simplificat de control fitosanitar pentru antreprenorii care corespund unor cerințe de diligență sporită la transportarea produselor ce sunt supuse controlului.

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ este conform parțial legislației corelative. Prevederile proiectului sunt compatibile cu reglementările corelative precum Codul Vamal și Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Cu toate acestea tipul de control fitosanitar cu frecvență redusă nu poate fi identificat în legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Unele reglementări din proiectul de lege sunt ambigue și nu corespund rigorilor impuse de Legea privind actele legislative.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standartelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial standardelor internaționale. Proiectul de lege vine să transpună parțial prevederile Directivelor 2000/29/CE, 98/22/CE, 2004/103/CE și a Regulamentului 1756/2004. Gradul de transpunere al Directivei 2004/103/CE este foarte redus.

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Nu există jurisprudență a Curții Constituționale în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Nu există jurisprudență a CtEDO în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ respectă drepturile/libertățile. Proiectul de lege vine să aplice standarde sporite de protecție a sănătății și asigurării unui mediu înconjurător sigur pentru cetățeni prin aplicarea unor reglementări de prevenire a cauzării daunelor sau creării unui pericol eminent de cauzare a lor.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru. Proiectul de lege nu se expune în favoarea sau defavoarea vreunui gen. Din perspectiva egalității de gen proiectul asigură acces egal la avantajele pe care acesta le oferă atât bărbaților cât și femeilor.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții		Factorii de vulnerabilitate
1	Articolul punctul 5	I, Articolul 4: alineatul (4): ... la litera I), după cuvântul "importate", se introduc cuvintele ", inclusiv procedurile fitosanitare de control, stabilind când un produs poate fi supus controalelor fitosanitare efectuate cu o frecvență redusă", ...	Articolul 4 alineatul (4) litera I) în redacția actuală este "I) exercită controlul asupra produselor importate, exportate și reexportate supuse carantinei fitosanitare, inclusiv conținutul vegetal al coletelor poștale, al bagajelor de mână, altor bagaje, precum și asupra ambalajului, a materialelor de ambalare, a mijloacelor de transport și altor bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, în condițiile prezentei legi".	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;	Se recomandă redactarea formulării propuse pentru articolul 4 alineatul (4), litera I) cu includerea unui alineat separat I1) pentru a asigura claritate și excluderea ambiguității normei respective.
2	Articolul punctul 8	I, 8. Articolul 10 se completează cu alineatele (4/1)-(4/7) cu următorul cuprins: ... (4/3) Importatorii de transportare constau exclusiv sau parțial din plante, produse din plante ori bunuri conexe	Termenul de <i>transport</i> , <i>transporturi</i> nu este adecvată pentru formularea propusă.	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;	Înlocuirea termenului de transport, transporturi cu termenul de lot, loturi. Termenul de lot a fost propus în proiectul de lege de modificare și corespunde sensului și cerințelor de claritate a formulărilor legislative.

		<p>sau reprezentanții lor în vamă indică, în cel puțin unul dintre documentele cerute pentru includerea într-un regim vamal, compoziția transportului prin intermediul următoarelor informații:</p> <p>...</p> <p>în continuare după text</p>			
3	Articolul I, punctul. 8	<p>8. Articolul 10 se completează cu alineatele (4/1)-(4/7) cu următorul cuprins:</p> <p>...</p> <p>(4/7) Controalele menționate la alin. (4/6) pot fi efectuate în ceea ce privește sarcinile care constau în:</p> <p>...</p> <p>în continuare după text</p>	Formularea citată este ambiguă și neclară după sens și greșită gramatical.	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;	Reformularea prevederilor din alin. 4/7 propus în proiectul de lege de modificare și completare.

Concluzii

Proiectul de lege este compatibil cu Constituția și parțial compatibil cu legislația națională. Sunt necesare ajustări la legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Proiectul de lege vine să transpună unele prevederi din Directivele 2000/29/CE, 98/22/CE, 2004/103/CE și Regulamentul 1756/2004. Se constată o transpunere redusă a normelor din Directiva 2004/103/CE.

Curtea Constituțională și CtEDO nu au jurisprudență care s-ar referi la domeniul de reglementare.

Impactul de gen al proiectului este neutru, întrucît nu dezavantajează un gen în favoarea altuia.

Proiectul va avea un impact general pozitiv prin implementarea unor mecanisme de prevenire a răspîndirii infecțiilor la plante și produse din plante.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

Anexe

[Directiva 98/22/CE - 31998L0022.pdf](#)

[Directiva 2000/29/CE - CONSLEG-2000L0029-20090303-RO-TXT.pdf](#)

[Directiva 2004/103/CE - CELEX-32004L0103-RO-TXT.pdf](#)

Regulamentul 1756/2004 - Nu exista fișier pentru această anexă